

Rozsudek po této stránce zjišťuje, že ministerstvo školství a národní osvěty podle spisů uložilo zemskému úřadu, aby rozhodl, pod jakým jménem má býti škola soukromé žalobkyně vedena, zda pod jménem Marie J-ská nebo pod jménem Marie B., poněvadž dosavadní nejednotnost působí evidenční obtíže. Nálezací soud ani zde nevyšetřil a proto v rozsudku nezjišťuje, zda nebylo snad soukromé žalobkyni přímo zakázáno užívatí při provozování svého podniku jména »J-ská«, neboť nálezací soud pokládá i tuto otázku s hlediska § 29 zák. za nerozhodnou. Neprávem. Jde tu o užívání pseudonymu a je nesporno, že i pseudonym může býti jménem ve smyslu uvedeného ustanovení, k čemuž poukazuje i § 43 obč. zák., že tedy i pseudonym požívá zákonné ochrany (Hamann, str. 304, Skála, str. 147, Rosenthal, str. 462, pozn. 53, Baumbach, str. 311, 325, Callmann, str. 323, Finger, Unlauterer Wettbewerb, str. 280, 297). V souzeném případě je možno též uznati, že soukromá žalobkyně měla důležitý, ochrany vhodný zájem jak ideálního, tak hospodářského rázu, aby při provozování svého uměleckého podniku užívala onoho pseudonymu, pod nímž podle rozsudkových zjištění jako umělkyně (nejmě jako členka Národního divadla) působila, vystupovala a byla všeobecně známa po celou řadu let (srov. rozh. čís. 16.238 Sb. n. s. civ.).

Leč pro předpoklad, aby užívání pseudonymu bylo po právu, nestačí snad, že nezasahuje do individuálních práv jiných osob (viz § 46 živn. řádu), nýbrž nesmí býti ani jinak nezákonný. Je tedy jisto, že se žalobce užíváním svého jména atd. nesmí sám prohřešovati proti zákonům nebo dobrým mravům. Užívání pseudonymu není tudíž po právu a nepožívá ochrany podle §§ 11, 29 zák. čís. 111/1927 Sb. z. a n., pokud se děje proti zákonu nebo proti záповědi úřadu (Skála, str. 147, 162, Hamann, str. 321, Callmann, str. 323, Finger, str. 280, Roppert—Weiss, str. 356). Z toho vyplývá pro souzený případ, že by se soukromá žalobkyně nemohla dovolávati ochrany podle § 29 uved. zák., kdyby jí bylo bývalo úřadem výslovně zakázáno svůj podnik provozovati pod jménem »J-ská«, v kterémžto případě by nešlo ani o oprávněné »zvláštní označení« podniku ve smyslu § 29 zák., čili kdyby takto byla uvedeného pseudonymu užívala protiprávně. Pokud nálezací soud vychází z opačného právního názoru, je rozsudek i zde stížen zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. Soudu zrušovacímu nešlo při tom rozhodnutí čís. 13.869 Sb. n. s. civ., které je však založeno na odchýlných skutkových předpokladech a nedopadá na souzený případ.

Čís. 6314.

Vkladní knížka poštovní spořitelny je veřejnou listinou ve smyslu § 199, písm. d) tr. zák.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1939, Zm II 1/39.)

Obžalovaný, našed cizí vkladní knížku poštovní spořitelny, na níž byly uloženy dva vklady (20 K a 10 K), přepsal číslici označující druhý vklad (10 K) na 800 K. Takto zfalšovanou vkladní knížku předložil k vý-

platě poštovnímu úřadu v M., u něhož vybral 280 K, a druhého dne poté poštovnímu úřadu v N., kde vybral 300 K. Při pokusu o dosažení další výplaty u třetího poštovního úřadu byl podvod odhalen a pachatel zadržán.

Nalézací soud uznal obžalovaného vinným zločinem podvodu podle § 197, § 199, písm. d) tr. zák.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného.

Z d ů v o d ů:

S hlediska zmatku podle čís. 10 § 281 tr. ř., vytýká stížnost, že případ neměl býti posuzován podle § 199, písm. d) tr. z., nýbrž podle obecných ustanovení o podvodu, poněvadž vkladní knížka poštovní spořitelny není prý veřejnou listinou. Při vydání vkladní knížky vystupuje prý poštovní úřad nikoli ve své funkci jako pošta, nýbrž jako soukromý bankovní ústav. Výtka je neopodstatněna.

Ze zákona o poštovní spořitelně z 23. září 1930, čís. 143 Sb. z. a n. vysvítá nepochybně veřejnoprávní ráz tohoto ústavu. Podle § 2 je poštovní spořitelna ústavem státním a náleží do oboru poštovní správy. Jejími sběrnami a platebnami jsou poštovní úřady. Podle § 39 vstoupila poštovní spořitelna zejména ve všechna práva a povinnosti poštovních úřadů šekových. Podle § 3 ručí za peníze a hodnoty jí svěřené stát. Tím, že státní moc za účelem plnění svých cílů uznala za potřebné zříditi pro to které podnikání svůj vlastní státní ústav, propůjčila činnosti tohoto ústavu povahu veřejnoprávní záležitosti, jeho orgánům povahu orgánů veřejné moci státní a listinám, vydaným tím ústavem podle platných předpisů, povahu listin veřejných. Skutečnost, že pro poštovní spořitelnu platí předpisy o státních podnikcích podle zásad obchodního hospodaření (zákon čís. 404/1922 Sb. z. a n.), neubírá poštovní spořitelně onen charakter veřejnoprávní.

Neopodstatněnou zmateční stížnost bylo proto zamítnouti.

Čís. 6315.

Ve výroku rozsudku (§ 260, čís. 1 tr. ř.) nutno pod neplatností uvést jen přitěžující okolnosti v zákoně jmenovitě uvedené, které zakládají po zákonu změnu trestní sazby nebo druhu trestu a podmiňují tak určitou trestní sazku (§ 281, čís. 11, §§ 322, 344, čís. 12 tr. ř.).

Přitěžující okolnosti všeobecně označené třeba uvést jen v rozhodovacích důvodech (§ 270, čís. 5, věta druhá tr. ř.).

Paragraf 2 zákona o maření exekuce (čís. 78/1883 ř. z.), věta první, stanoví jednotnou trestní sazbu, rozpadající se ve dva stupně.

Ustanovení § 260, písm. b) tr. zák. neukládá soudu, aby, použije-li ho, sešel pod nejnižší hranici zákonné trestní sazby, nýbrž ponechává to jeho volné úvaze. Není proto zmatkem podle § 281, čís. 11 tr. ř. (vy-